

ת"פ 54205/05/15 - מדינת ישראל נגד סהר משלי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54205-05-15 מדינת ישראל נ'

משלי(אחר/נוסף)

לפני כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

סהר משלי (אחר/נוסף)

הנאשם

גזר דין

הרקע:

הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, ב-4 עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 + סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג - 1973, בעבירה אחת של הדחת קטין לסמים מסוכנים, לפי סעיף 21א) לפקודה האמורה, ובעבירה אחת של החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודה הנ"ל.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתמצית, בין חודש נובמבר 2014 לחודש אפריל 2015 מכר הנאשם, במספר הזדמנויות, סמים מסוג גראס וחשיש לרוכשים שונים. כמות הסמים שמכר הנאשם אינה ידועה, למעט באירוע אחד בו מכר הנאשם חשיש במשקל של 1.05 גרם. גם התמורה ששולמה לנאשם אינה ידועה, אלא בחלק מהמקרים. באירועים אלה מדובר בסכומים של בין 100 ₪ לבין 200 ₪. בחלק מהמקרים מכר הנאשם את הסם לקטין, שגילו לא צוין.

בנוסף, ביום 13/5/2015 החזיק הנאשם בביתו "באנג", מקססת ומשקל דיגיטלי, שהינם כלים להכנת סם או לצריכתו.

תמצית טיעוני הצדדים:

המאשימה מבקשת להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך שנה.

לטענת המאשימה, מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין שנת מאסר אחת לבין שלוש שנות מאסר. לדבריה, עמדתה מביאה בחשבון שהנאשם ביצע מספר עבירות של מכירת סם מסוכן, כי מדובר בתמורה של 120 ₪ לגרם וכן חפיפה מסוימת בין האירועים.

אשר לעונש המתאים ציינה המאשימה את ההליך השיקומי אותו עבר הנאשם, את עברו הפלילי הנקי ואת תאונת האופנוע שעבר. עם זאת ציינה כי הנאשם סולק מההוסטל בו שהה, ובכך נקטע ההליך השיקומי שלו. בנוסף, המלצת שירות המבחן להשית על הנאשם צו מבחן למשך שנתיים, מלמדת כי הליך שיקומו לא הסתיים. משכך, טענה המאשימה, אין הצדקה לחרוג ממתחם הענישה לו טענה.

ההגנה מצדה מבקשת לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, ולהטיל על הנאשם צו של"צ נרחב, מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנתיים. לחילופין, אם בית המשפט יחליט שיש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, מבקשת ההגנה כי זה ירוצה בדרך של בעבודות שירות.

בטיעוניו הדגיש הסנגור כי הנאשם צעיר כבן 20, סובל מ ADHD, אשר החל לעשות שימוש בסמים עוד בגיל 13. הסנגור הפנה לכך שהנאשם סולק מהקהילה הטיפולית רק לקראת סוף תקופת שהותו במקום, בשל השתתפותו במסיבה בניגוד לכללי ההוסטל, ולא בשל כך שצרך סמים. לטענתו, העובדה שהנאשם לא נגרר לשימוש בסם במהלך המסיבה, מעידה על שיקומו.

הנאשם בטיעוניו פירט כי הוא נקי מסמים מזה שנה, חמישה חודשים ו-20 יום, וכי גם לאחר שסולק מהקהילה הטיפולית הוא שמר על ניקיון מסמים. לטעמו יש בכך להעיד על רצונו הכנה לצאת לדרך חדשה.

תסקיר שירות המבחן:

שירות המבחן ליווה את הנאשם פרק זמן ממושך, עוד במסגרת הליכי מעצרו. בתסקיר לעונש שערך פירט שירות המבחן את הרקע של הנאשם, גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, והיחסים המורכבים במשפחתו.

שירות המבחן ציין כי הנאשם אובחן כבעל הפרעת קשב וריכוז היפראקטיבית, וכי החל לעשות שימוש בקנאביס בגיל 13. שירות המבחן מעריך כי הנאשם החל לצרוך את הסם כדרך להרגעה, וכרצון למציאת שייכות חברתית. עם הזמן הפך השימוש בסם אינטנסיבי יותר, ובנוסף החל לצרוך אלכוהול. בהיות הנאשם כבן 18 הוא נפגע בתאונת אופנוע, ריסק מספר חוליות בגב, נפגע בראשו וסבל מכאבים עזים. עקב כך החל להשתמש באופן אינטנסיבי והתמכרותי במשככי כאבים. באותה עת החל הנאשם לצרוך סמים קשים מסוגים שונים, כאשר השימוש בסם והדרך להשגתו הפכו למרכז חייו. בנוסף החל הנאשם לסחור בסמים, עד ליום מעצרו.

שירות המבחן ציין כי הנאשם שולב בקהילה הטיפולית מלכישוע ביום 12/8/2015, התקדם בטיפול, השתדל לבטא את עצמו והציג יכולות תפקודיות גבוהות. הוא סולק מהקהילה ביום 18/10/2016 בשל השתתפות במסיבה. לאחר סילוקו שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, הגיע לשיחות פרטניות ומסר בדיקות לגילוי שרידי סם אשר נמצאו נקיות.

שירות המבחן ציין עוד כי הנאשם בעל דפוסי התמכרות לחומרים פסיכו אקטיביים, אשר עומדים ברקע לביצוע העבירות. בנוסף, לנאשם קשיים ביכולות ההסתגלות, היציבות וקבלת סמכות הוריו.

יחד עם זאת הנאשם הינו בגיר צעיר, ללא עבר פלילי, בעל אינטליגנציה תקינה, יכולות וכוחות חיוביים לתפקוד, בעל יכולת ליצירת קשרים משמעותיים עם גורמי הטיפול. הוא לוקח אחריות מלאה על העבירות שביצע, בוחן את חולשותיו העומדות בבסיס לביצוען, ומביע מוטיבציה גבוהה להמשך תהליך טיפולי שיקומי.

שירות המבחן ציין כי קיימת חשיבות גבוהה להמשך ההליך הטיפולי-שיקומי, וכי להערכתו לעונש של מאסר בפועל תהיינה השלכות קשות ופוגעות על הנאשם, דימויו העצמי והתהליך הטיפולי אותו הוא עובר.

לאור האמור, ולמרות חומרת העבירות, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה חינוכית בדמות צו של"צ בהיקף נרחב של 300 שעות, מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנתיים.

דין ומסקנות:

בתי המשפט חזרו והזכירו כי מעשה של סחר בסמים פוגע פגיעה ממשית בבריאותה של החברה וביציבות הכללית. מדובר בעבירה המפיעה ומגבירה את הנזקים הנלווים לשימוש בסמים. בכלל זאת גורם מעשה הסחר בסמים לפגיעה בערכים חברתיים אחרים, שכן משתמשים בסמים מבצעים עבירות אחרות כדי לממן את צריכתם.

זה מכבר קבע בית המשפט העליון כי:

"נגע הסמים אוכל באוכלוסייה שלנו בכל פה, והחברה הכריזה עליו מלחמת חורמה ומצפה שהעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים ישתלבו במאבק הכולל להדברת הנגע. עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים..."

(ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל 10/12/1995)

על מנת לעמוד על מידת הפגיעה של מעשה הסחר בסמים בערכים החברתיים המוגנים יש לבחון, בין היתר, את כמות הסם שנסחרה. כפי שקבע בית המשפט העליון:

"הענקת משקל למשקל הסם אינה בגדר שיקול זר או לא רלוונטי ... יוזכר כי החזקה שהסם אינו נועד לצריכה עצמית חלה כאשר מדובר בכמות סם של 0.3 גרם. נתון זה מהווה אינדיקציה למשמעות הכמות. בהקשר זה יש לזכור כי עבירות הסם שלא לשימוש עצמי, לרבות ייבוא, מכוערות הן בהיותן דומות לשילוח אש בשדה קוצים. לצערנו הנגע מגיע לכל פינה בחברה. אמת מידה זו של ההרס הטמון בסם מלמדת כי כמות קיצונית כזו של סם פוגעת בצורה קשה יותר באינטרס הציבורי. לכל גרם נוסף יש כתובת..."

(ע"פ 5741/11 סוארכה נ' מדינת ישראל 20/1/2013)

עוד יש לבחון את סוג הסם בו בוצעה העבירה. אף כי סחר בכל סם מסוכן פוגע פגיעה ממשית בערכים החברתיים המוגנים, הרי שמידת הפגיעה הולכת וגוברת ככל שמדובר בסמים קשים יותר(השוו: ע"פ 1654/16 שר נ' מדינת ישראל 27/2/2017, בפסקה 9 לפסה"ד).

בעניינו, כמפורט לעיל, מכר הנאשם במספר הזדמנויות סמים מסוג חשיש ומריחואנה, בכמויות קטנות באופן יחסי ובתמורה נמוכה.

לא ניתן להסיק מעובדות כתב האישום מהי מידת התכנון שקדמה למעשי העבירה. אמנם, העובדה שהנאשם החזיק בביתו כלים המשמשים להכנת סם שלא לצריכה עצמית מצביעה בבירור על כך שלביצוע העבירות קדם תכנון. אולם, לא נטען בכתב האישום כי הנאשם פנה מיוזמתו לרוכשים, או שהוא ביצע את העסקאות לאחר תיאום מראש איתם.

הנאשם הוא זה שביצע את העבירות, וחלקו בביצוען הוא מלא.

כאמור, במספר הזדמנויות מכר הנאשם סם לקטין, אשר גילו לא פורט. כעולה מעובדות כתב האישום, אותה עת היה הנאשם כבן 18 בלבד. לנוכח פער הגילאים הקטן מאוד בין הנאשם לבין הקטין, אין לומר כי הערכים החברתיים המוגנים נפגעו במידה רבה יותר (השוו: ת"פ (שלום י-ם) 43195-09-15 מדינת ישראל נ' משה כהן 29/1/2017).

לאור האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה (רע"פ 5712/16 אייזנבך נ' מדינת ישראל 17/8/2016, עפ"ג י-י) (ם 39261-10-13 מדינת ישראל נ' הולצמן 30/12/2013, עפ"ג י-י) (ם 38165-12-13 מדינת ישראל נ' יעקבסון 27/1/2014, (ת"פ (שלום י-ם) 43167-10-12 מדינת ישראל נ' סוויסה 30/6/2014, ת.פ. (י-ם) 5360-09-14 מדינת ישראל נ' סילבר 19/1/2015, ת.פ. (שלום י-ם) 33429-03-15 מדינת ישראל נ' וונה 19/10/2015, ת.פ. (שלום י-ם) 43195-09-15 מדינת ישראל נ' כהן 29/1/2017) נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו ומהעונש שיוטל עליו. לעניין זה יש להתחשב בכך שבמועד ביצוע העבירות היה הנאשם כבן 18 בלבד. כפי שנפסק:

"... בבואו של בית המשפט לקבוע את עונשו של נאשם שהוא בגיר צעיר, עליו לבחון האם ובאיזו מידה מתקיימים בו אותם מאפיינים של קבוצת הבגירים הצעירים ... בין היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי, ובגרותו. הכול כעולה מתסקיר המבחן שיוגש בפניו בטרם גזירת העונש ... דהיינו, הקלה בעונשו של

בגיר צעיר לא תיעשה, אלא אם בית המשפט השתכנע על יסוד החומר המונח בפניו, כי מתקיימות בבגיר הצעיר אותן נסיבות מיוחדות העשויות להצדיק מתן הקלה מסוימת בעונשו - וזאת, במסגרת הכללים הקבועים בדין. ויודגש, "בגיר צעיר" אינו מעין "מונח קסם", המצדיק כשלעצמו הקלה בעונשו של נאשם המשתיך לקבוצת הגילאים המסוימת - אלא מדובר בקבוצת משתנים, אשר יש לבחון את המידה שבה הם מתקיימים בכל נאשם בגיר צעיר לגופו"

(עפ 2420/15 אברהם נ' מדינת ישראל 29/11/2015).

כאמור, בעת ביצוע העבירות היה הנאשם קרוב לגיל הקטנות. התסקיר שנערך בעניינו מלמד כי עונש מאסר עלול להשפיע על שיקומו באופן קשה ופוגעני. לגילו הצעיר של הנאשם יש אפוא משקל לצורך קביעת העונש המתאים לו.

עוד יש להביא בחשבון את עברו הפלילי הנקי של הנאשם, את האחריות שנטל על מעשיו, כמפורט בתסקיר שירות המבחן, ואת הודאתו אשר חסכה מזמנם של הצדדים, העדים הרבים המפורטים בכתב האישום ומשאבי המערכת.

משקל של ממש יש ליתן להליך השיקומי הממושך של הנאשם. הנאשם שהה בקהילה טיפולית במשך שנה וחודשיים, התקדם והצליח. אמנם, הוא סולק מההוסטל סמוך לסיום תקופת הטיפול במקום. ואולם, יש לתת את הדעת גם על העילה שהביאה לסילוקו, ובמיוחד על המשך ההליך המוצלח מול שירות המבחן, ובכלל זאת הבדיקות שנערכו לו ושהעידו כי הוא נגמל מסמים לאחר שנים ארוכות, ולאחר שהשימוש בסם והדרך להשגתו הפכו למרכז חיו.

לנוכח כל האמור סבורני כי יש לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם. לא ניתן אמנם לאמץ את המלצת שירות המבחן, שכן זו אינה נותנת ביטוי הולם לחומרת מעשי העבירה שביצע הנאשם ולעקרון ההלימה. אולם, יש להטיל על הנאשם עונש מאסר, שירוצה בדרך של עבודות שירות, לתקופה קצרה מזו המצויה בתחתית מתחם הענישה.

אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

1. מאסר למשך 4 חודשים, בניכוי ימי מעצרו מיום 13/5/2016 ועד ליום 18/5/2016. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יתייצב לפני המפקח על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה ביום 10/8/2017 בשעה 10:00, במפקדת מחוז הדרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה על עבודות שירות בכל שינוי בכתובת מגוריו.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, כי תערכנה ביקורות פתע לבדיקת עמידתו בפיקוח וכי כל הפרה

בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית של העבודות וריצוי העונש במאסר ממש.

2. מאסר למשך 7 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים מהיום אם יעבור עבירת סמים מסוג פשע.

3. ניתן בזאת צו מבחן לפיו הנאשם יעמוד בפיקוח שירות המבחן במשך שנתיים מהיום. הנאשם ישולב בכל קבוצה טיפולית לפי שיקול דעת שירות המבחן ויבצע בדיקות לגילוי צריכת סמים ו/או אלכוהול ככל שיידרש על ידי שירות המבחן.

המוצגים יחולטו או יושמדו, על פי העניין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' אייר תשע"ז, 04 מאי 2017, בהעדר הצדדים.